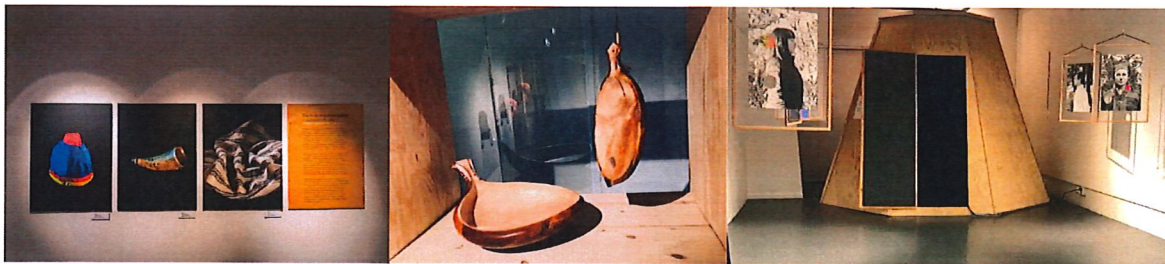

DAVVI ÁLBMOGIID GUOVDDÁŠ
SENTER FOR NORDLIGE FOLK
CENTER OF NORTHERN PEOPLES

Årsmelding 2018

Senterfornordligefolk.no

Innhold

1. Året 2018	3
2. Eierne	4
3. Styret	4
4. Administrasjon og ansatte	5
5. Økonomi.....	5
6. Aktører på sentret	6
7. Museum	6
8. Markedsføring, formidling og kommunikasjon	12
9. Arrangementer og aktiviteter 2018.....	12
10. Internasjonalt arbeid	16
11. Drift og bygg	17

1. Året 2018

Davvi álbmogiid guovddáš OS / Senter for nordlige folk AS (DÁG) er et aktivt samisk kulturhus, museum og urfolkssenter med nordområdene og Sápmi som arbeidsområde. Senteret skal bidra til å øke forståelsen for urfolk gjennom å formidle kunnskap om nordlige urfolk, og styrke og utvikle sjøsamisk språk, kunst og kultur. Selskapet har kontor og virksomhetslokaler i Manndalen i Kåfjord kommune.

Bakgrunnen for det høye aktivitetsnivået er synergieffekten av at samiske og andre kulturaktører er samlet på senteret. Her er Sametingets lokalkontor i Kåfjord, Samisk språksenter, Riddu Riđđu Festivála, Samisk bibliotekjeneste for Troms, Nord-Troms Museum, Kåfjord folkebibliotek, NRK Sápmi, Manndalen ungdomsklubb, Manndalen grendeutvalg, Manndalen idrettslag, K-Sekretariat IKS og i tillegg har Kåfjord kulturskole leid lokaler på senteret.

I 2018 kunne vi tilby varierte og spennende opplevelser med både filmer, konserter, teater, utstillinger, dans, litteratur, mat, duodji, håndverk og seminar på programmet. Flere av arrangementene er gjennomført i samarbeid med våre nære samarbeidspartnere som Kåfjord kommune, Nord-Troms museum, Riddu Riđđu, Samisk bibliotekjeneste i Troms og Giellasiida / Samisk språksenter i Kåfjord.

En del av året har vært viet til å formidle og dokumentere den virkningen fornorskningspolitikken har hatt for våre områder. I slutten av mai arrangerte vi seminaret: "Fornorskningen i fortid og nåtid, med blick på en fremtid". Dette var i samarbeid med Kåfjord kommune. Det var stor interesse for seminaret, der både dyktige innledere og tidsvitner deltok. Vi ferdigstilte også filmprosjektet om fornorskningens konsekvenser i Kåfjord, med filmskaper Roger Manndal. I filmen møter vi både eldre og yngre generasjoner som har erfart, og fortsatt er preget av fornorskningen både og åndelig og mentalt.

Ansatte og styret ved senteret besøkte i september Nuuk i Grønland. Det ble en tur full av opplevelser og inntrykk. Vi fikk blant annet innsikt i hvordan Grønlands Forsoningskommisjon har jobbet fram sin Forsoningsrapport og hvordan Grønlands Nasjonalmuseum har jobbet med sitt repatrieringsprosjekt. Disse temaene var spesielt relevante for oss, da vi selv står midt inn i de samme prosessene gjennom *Bååstede* og arbeid knyttet til den nylig nedsatte Sannhets- og forsoningskommisjonen.

Med vår digitale satsning nordligefolk.no når vi ut til et stort publikum med vår formidling. Det er gledelig å se at nettsiden brukes i undervisning, og at vi når fram til unge med vår formidling.

Vi tar med oss alle erfaringer og opplevelser inn i det nye året, og vil fortsette den gode jobben med å formidle sjøsamisk og nordlige urfolks kultur, språk og kunst gjennom et mangfold av aktiviteter.

Fra seminaret Fornorskningen i Fortid og nåtid, med blick på en framtid. Foto: Ørjan Bertelsen.

2. Eierne

DÁG er et aksjeselskap med følgende eiere og aksjefordeling:

Sametinget	30 %
Troms fylkeskommune	30 %
Kåfjord kommune	20 %
Riddu Riđđu Festivála AS	10 %
Private eiere	10 %

3. Styret

Styret i DÁG valgt på generalforsamling 04.05.2018, består av:

Marit Anne Hauan, styreleder	(valgt for Troms fylkeskommune)
Bjørn Inge Mo	(valgt for Sametinget)
Henrik Solberg	(valgt for Riddu Riđđu Festivála)
Eilif O. Larsen	(valgt for private eiere)
Karin Karlsen	(valgt for Kåfjord kommune)

Varamedlemmer:	
Marianne Olsen	(Troms fylkeskommune)
Inger Charlotte Vatne	(Sametinget)
Stian Pedersen	(Riddu Riđđu Festivála)
Anne Lise Fredlund	(Private)
Svein Pedersen	(Kåfjord kommune)

Styret har avholdt 3 styremøter i 2018, og har behandlet 23 saker. Styrets faste medlemmer består av 40% kvinner og 60% menn, og styreleder er kvinne. Blant faste og varamedlemmer i styret er det 50% kvinner og 50% menn.

Styret vurderer driften av senteret til ikke å forurenske det ytre miljø.

4. Administrasjon og ansatte

Selskapets administrasjon er lokalisert til selskapets lokaler i Manndalen. Selskapet hadde i 2018 seks ansatte fordelt slik:

Daglig leder	100 %
Driftsleder	100 %
Museumsleder	100 %
Renholder	100 %
Kommunikasjonsansvarlig	100 %
Kjøkkensjef	100 %

I tillegg har selskapet hatt medarbeidere på deltid i enkeltprosjekter, og har brukt tilkallingshjelp i forbindelse med større arrangementer.

Terje Ansgar Eriksen tiltrådte som daglig leder 1. september 2018. Nils Mikal Pedersen fungerte som daglig leder fram til da.

Sykefraværet blant de ansatte har vært svært lavt. For 2018 er det ingen legemeldte sykefravær i bedriften.

Av de fast ansatte utgjør 2 årsverk mannlige medarbeidere og 4 årsverk kvinnelige medarbeidere.

HMS er fast tema i driftsmøtene, og det har vært avholdt 4 driftsmøter i 2018. Bedriften er medlem i Nord-Troms Bedriftshelsetjeneste og har årlige samarbeidsmøter med dem.

5. Økonomi

Selskapet hadde i 2018 en omsetning på nærmere 8,7 millioner kroner (8,4 mill kr 2017), og et driftsresultat på kr 547 709,- (Kr 1 070 102,- 2017). Årsresultatet ble kr 334 181,- (kr 517 180,- 2017). Sum egenkapital utgjør kr 17 053 600,- (kr 16 719 419,- 2017), og sum gjeld utgjør kr 4 393 986,- (kr 5 242 673,- 2017).

Selskapet får grunntilskudd fra Sametinget over postene tilskudd til samiske kulturhus og tilskudd til samiske museum. Selskapet får også tilskudd til samisk kulturhus fra Troms fylkeskommune. Egeninntekter er knyttet til utleie av lokaler og utstyr, møte- og arrangementsvirksomheter.

DM Consult AS er engasjert som regnskapspartner. Enter Revisjon Hålogaland AS er selskapets revisor.

Styret vurderer at forutsetninger for fortsatt drift er tilstede.

6. Aktører på sentret

Følgende institusjoner, organisasjoner og selskap har eller har hatt tilhold på senteret i 2018, og utgjør senterets samlede ressurs og kompetanse: Sametingets lokalkontor i Kåfjord, Samisk språksenter, Riddu Riđđu Festivála, Samisk bibliotekjeneste for Troms, Nord-Troms Museum, Kåfjord folkebibliotek, NRK Sápmi, Manndalen ungdomsklubb, Manndalen grendeutvalg, Manndalen idrettslag, K-Sekretariat IKS og i tillegg har Kåfjord kulturskole leid lokaler på senteret.

7. Museum

De samiske museene skal spille en rolle som kollektivt samfunnsminne, der man finner fortellinger som opplyser om egen historie og identitet. I en tidsepoke da mange søker tilbake til fortiden, skal museene ha rom for refleksjon og debatt og samtidig være et møtested der man kan lære av fortiden og bruke kunnskapen til å forme fremtiden.

Dálááiggi musea– Samtidsmuseet, er en avdeling av Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk. Museumsavdelingen skal dokumentere og kommunisere nordlige urfolks kunst- og kulturuttrykk og samtidshistorier, med utgangspunkt i våre regionale samiske kulturer og historier, området Nord-Troms og nordlige Midt-Troms. Viktige arbeidsoppgaver er dokumentasjon, innsamling, bevaring og formidling. Dette gjøres i samarbeid med – og kommer - lokalbefolkningen og andre arktiske urfolk til gode. Dálááiggi musea / Samtidsmuseet er spesielt opptatt av kunst- og kulturuttrykk som kan fortelle historier om utvikling og endring, og som kan kontekstualisere Davvi álbmogiid guovddáš / Senter for nordlige folks og Dálááiggi musea - Samtidsmuseets mål. Likestillingsperspektivet skal være en prioritering ved utforming av mål og utførelse av oppgaver.

Davvi álbmogiid guovddáš / Senter for nordlige folk og Dálááiggi musea / Samtidsmuseets formidling foregår i forskjellige former. Vår basisutstilling mii forteller vår samtidshistorie, gjennom å fokusere på hendelser og tiltak som har vært med på å forme identitet og samfunn. Temporale utstillingsprosjekt i vårt galleri inngår i vår helhetlige formidling. Disse tar opp og kontekstualiser samisk- og nordlige urfolks samfunnstematikk, der visuelle kunstneriske uttrykk bidrar til å åpne for dialoger og bredere forståelser. I tillegg produseres konsepter med seminarer, foredrag og workshop. En stor del av vår formidling foregår i digitalisert form. Vår digitale portal: nordligefolk.no er under stadig oppdatering og utvidelse, og her er museets virksomhet, samtidsdokumentasjon- og annet materiale, utstillinger og prosjekresultater tilgjengelig. Portalen er under stadig oppdatering og utbygging i takt med vår virksomhet.

Museumsfaglig virksomhet 2018

Samlingsforvaltning

Museet har ansvar for samlinger med tilknytning til Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk, Dálááiggi musea - Samtidsmuseet og Riddu Riddu festivála. Samlingen består av arkivmateriale, gjenstander og annet materiale, og representerer regionens historie og nordlige urfolks perspektiv.

Arkivmateriale

Arkivmaterialet omfatter nedskrevet materiale, fotografier, båndopptak, lydintervju og film; innenfor temaer som duodji, næringskombinasjoner, primærnæringer, boformer, levekår, ritualer, klestradisjoner, frivillige aktiviteter, etc. En stor del av materialet gjenspeiler vår samtidshistorie, som for eksempel dokumentasjon av oppbygging av senteret, museumsavdelingen, Riddu Riđđu festivála og samiske organisasjoner.

Samlingen dokumenterer også utstillinger, arrangement, prosjekt og annen virksomhet arrangert av Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk, Dálááiggi musea– Samtidsmuseet, Riddu Riđđu festivála og andre, og vår deltagelse på forskjellige arrangement utenfor vårt område, nasjonalt og internasjonalt.

Gjenstandsmateriale

Gjenstandsmaterialet består av kunst- og kulturelle gjenstander som er kommet til samlingen gjennom overtakelse av arkivmaterialer, og som gaver i forbindelse med forskjellige arrangement og prosjekt. Noe av gjenstandsmaterialet er innkjøp til Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk/ Dálááiggi musea– Samtidsmuseet i forbindelse utstillinger i museets gallerilokaler, festivaler og deltagelse på arrangement. Arkivmateriale og gjenstander som erverves gjennom innsamling og kjøp skal kontekstualisere senterets og museets virksomhet, slik at de, ved hjelp av historier, kan være kilder til fremtidige diskusjoner, og belyse menneskenes skiftende vilkår og vurderinger i tid og rom, og i ulike sosiale sammenhenger. Dette innebærer at vi skal ha en klar innsamlingsstrategi.

Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk/ Dálááiggi musea– Samtidsmuseet eier og forvalter Sjøbakkenhuset med inventar, en tradisjonell torvgamme og en tradisjonell bealjegoahti med lavvuduk laget av grener. En best mulig ivaretagelse og vedlikehold av disse må være med i vurdering av virksomheten fra år til år.

Vår samling vokser i takt med vår årlige virksomhet. Samlingsforvaltning, som en del av museumsvirksomheten, har vært et av hovedtemaene for museumsdriften, og arbeidet med en samlingsplan for museumsavdelingen ble påbegynt i 2018. Skal samlingen bli operativ etter våre målsetninger og gjeldende krav til museene, (iflg. Stortingsmelding nr. 49), må innholdet gjennomgås og magasineres. Materialet i samlingen skal registeres i Primus og tilgjengeliggjøres på Digitalt Museum: <https://digitaltmuseum.no>. Dette arbeidet er så vidt påbegynt, og må prioriteres fremover. Det samme gjelder endel dokumentasjonsmateriale vi skaper, spesielt av utstillinger og andre egenproduserte arrangement og prosjekter.

Våre samlinger oppbevares i museets lagerrom, og her er oppgradering under planlegging, slik at materialet får tilfredsstillende forhold, både med hensyn til rom og sikker lagring i egnede emballasjer og skap. Kunst- og kulturgjenstander blir i størst mulig grad utstilt på sentrets fellesarealer og kontorlokaler. Den faglige virksomheten knyttet til formidling og kommunikasjon tilsier at samlingen gjøres så tilgjengelig og åpen for publikum som mulig, en løsning med åpent arkiv krever en satsing der materialet digitaliseres, og at man får gode løsninger for materielt og digitalt arkiv. For å oppnå dette målet er planlegging av arkivprosjekt, der digital samlingsforvaltning er i fokus, startet opp i 2018.

Prosjekt

Samarbeidsprosjektet med Museer i Troms om felles samlingsforvaltning, ble avsluttet i mai 2018.

Arbeidet med Bååstede-prosjektet, tilbakeføring av kulturhistoriske gjenstander, har fortsatt i 2018. De 25 Bååstede gjenstandene som tilbakeføres dreier seg om objekter med stor symbolkraft for vår region og skal stilles ut i vår basisutstilling **mii**. Tilbakeføringen kan ikke muliggjøres før Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk/ Dálááiggi musea– Samtidsmuseet får midler til å oppgradere utstillingslokalet, som skal godkjennes etter gjeldene regler for oppbevaring av kulturhistoriske gjenstander.

Se: <https://norskfolkemuseum.no/baastede>

Bååstede utstillingen på Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk/ Dálááiggi musea– Samtidsmuseet. Foto Ørjan Bertelsen

Prosjekt for kunst i offentlig rom (KORO) i Senter for helse- og omsorgstjenester, Kåfjord kommune.

Leder for museumsavdelingen, Dálááiggi musea – Samtidsmuseet, Kjellaug Isaksen, har i 2018 vært medlem i referansegruppen: Prosjekt for kunst i offentlig rom (KORO) i Senter for helse- og omsorgstjenester, Kåfjord kommune. Kunstfaglig leder er Irene Rasmussen. Prosjektet avsluttes i 2019, når bygget ferdigstilles. Kunstnerne som har fått utsmykningsoppdraget er Kristin Tårnes og Monica Edmonsson. Se: <https://senterfornordligefolk.no/1265/>

Irene Rasmussen og Monica Edmonsson på besøk på Sentret, september 2018. Foto: Torun Olsen

Ervervelser og innkjøp:

3 masker brukt i Nyttårsnissetoget 2017. Innkjøpt fra Kurt Ivar Johnsen.

My Sámi Day, tekstilduodji, av Milana Sapelnikova, Lovozero. Laget til Riddu Riđđu utstillingsprosjekt *Duodji Dreamers*, 2018.

Oljelampe av kleberstein fra Nunavut med tilhørende materialer til opptenning. Dun, bark og selskinn til underlag. Laget av Jerry Ell, Iqaluit, Nunavut. Lampen ble første gang brukt i forbindelse med åpning av selskinnsprosjektet Circumpolar Crafters Network Itinerary, workshop i Manndalen 23 – 26.11.2018.

Utstillingsvirksomhet

mii

Dálááiggi musea– Samtidsmuseets basis utstilling **mii**, gir innblikk i den sjøsamiske kulturen i Nord-Troms og nordlige Midt-Troms. Med vekt på tematiske hovedtrekk som samepolitisk- og kulturhistorisk utvikling, duodji, næringsutøvelse og religion, gjenspeiler utstillingen identitetsutforming og levemåter i regionen. **mii** inneholder interaktive skjermer med bilder, tekst og relevante filmsnutter, som gir publikum mulighet til å fordype seg i temaer med muligheter for språkvalg. Dette kontekstualiseres med duodji- og andre gjenstander som er relevante for fortellingene, sammen med samtidskunst av lokale kunstnere.

Midlertidige utstillinger

Dálááiggi musea– Samtidsmuseets temporære utstillinger retter oppmerksomheten mot regionale, samiske og nordlige urfolks samtidskunst- og kulturuttrykk. Utstillingene har forskjellige fokus og tematikk, men skal også, gjennom samtidskunst, kontekstualisere temaer i basisutstillingen **mii**, og samisk- og nordlige urfolks samfunnstematikk i tid og rom. En av våre måter å nå ut til publikum er gjennom utvikling av samtidsaktuelle og interessante utstillingsprosjekt uttrykt gjennom moderne kunstneriske uttrykk, samtidig som vi også bygger på vår historiske og kulturelle kontekst. Til noen av utstillingsprosjektene knyttes konsepter med kurs, foredragsrekker, seminarer og dialoger, i samarbeid med andre aktuelle aktører.

Ságastallamat áiggiid čađa – Dialog i tid

Åpning 6. februar 2018. Åpning og foredrag om utstillingen ved leder for Dálá áiggi musea/ Samtidsmuseet, Kjellaug Isaksen

Utstillingsperiode: 06.02.2018 – 13.04.2018

Utstillingen *Ságastallamat áiggiid čađa – Dialog i tid* viser endringsprosesser og synliggjør overgrep den norske stat har gjort mot den kystsamiske befolkningen.

Dialog i tid består av nye og eldre fotografier, glasskunst og fotocollager, en lavvu av tre med videoinstallasjon. Dette er en vandretstilling produsert av Gry Fors i samarbeide med kunstnerne Hege Annestad Nilsen, Thomas Colbengtson og Matti Aikio.

Se: <https://senterfornordligefolk.no/utstillinger/utstilling-dialog-i-tid/>

- Som spon på hav- Fortellinger om Birtavarre gruver 20. april utstillingsåpning Ankerlia

Åpning: 20.04.2018. Åpning ved førstekonsulent/ beredskapsrådgiver, Kåfjord kommune, Karin Karlsen.

Utstillingsperiode: 20.04.2018 - 29.06. 2018.

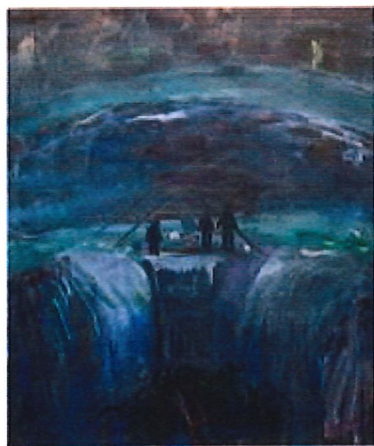
Utstillingsprosjektet *-som spon på hav-*. *Fortellinger om Birtavarre Gruver* synliggjør en side av Kåfjords nære historie, som omhandler hvordan samfunnsmessige hendelser og påvirkninger utenfra har bidratt til omveltninger og endringer i våre områder.

I forbindelse med utstillingsåpningen ble det holdt to foredrag om Birtavarre gruver og gruvedrift av lokalhistoriker Torleif Lyngstad og forfatter og journalist John Gustavsen. Det ble lagt til rette for dialog og diskusjon der de fremmøtte deltok aktivt og det kom fram nye, og flere, fortellinger om temaet utstillingen visualiserte.

Utstillingen ble produsert av Dálááiggi musea– Samtidsmuseet i samarbeide med kunstner og forfatter Odd Marakatt Sivertsen, Nord-Troms museum og Samisk bibliotekjeneste i Troms, og bestod av malerier, foto og gjenstander fra gruvedriften i Ankerlia.

Se: <http://nordligefolk.no/sjosamene/historie-religion/birtavarre-gruver/>

Utstillingen ble satt opp på Halti, Nordreisa, høsten 2018.

Maleri fra Ankerlia, Odd M Sivertsen Fotografi fra Ankerlia, NTRM

Duodji Dreamers. Riddu Riđđu utstilling 2018

Åpning: 11. 07. 2018. Åpning ved Riddu Riđđu, festivalleder Karoline Trollvik.

Utstillingsperiode: 11.07.2018 – 01.10.2018

Gjennom å invitere 10 unge duodjiutøvere fra hele Sápmi, belyste prosjektet *Duodji Dreamers* unge utøveres perspektiv på duodjiens plass i en samisk fremtid, og deres refleksjoner omkring duodji i en moderne kontekst. Utstillingens fokus var bærekraftighet i vid forstand, og bestod av 20 verk. Et nytt verk av hver duojar skapt til utstillingen ble utstilt sammen med et referanseverk de hadde valgt ut fra Samisk kunstmagasin, Karasjok.

Under festivalen ble det gjennomført en panelsamtale med duodji-utøvere om utstillingen og hva bærekraftighet innebærer for dem i deres kreative arbeide. Publikum fikk også muligheten til å bli bedre kjent med duodji-utøvere og få innblikk i hvordan de jobber med duodji og høre hva som inspirerer dem gjennom workshops.

Prosjektet *Duodji Dreamers* var et samarbeidsprosjekt mellom Riddu Riđđu, Sámi Dáiddamágasiidna - Samisk kunstmagasin i Karasjok som lånte ut referanseverk, og Dálááiggi musea– Samtidsmuseet.

Se: <https://senterfornordligefolk.no/duodji-dreamers/>

SVT har laget en dokumentar om *Duodji Dreamers* prosjektet, *Drømmarnas handverk*:

<https://www.svtplay.se/video/20044566/drommarnas-hantverk/drommarnas-hantverk-sasong-1-den-stora-festivalen?start=auto&accessService=none>

Bååstede - tilbakeføring av samisk kulturarv

Åpning: 29. 10. 2018. Åpning ved leder av Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk, Terje Ansgar Eriksen

Utstillingsperiode: 29. 10.2018 – 29.11.2018

Prosjektet Bååstede innebærer at vel 2000 gjenstander fra den samiske samlingen ved Norsk Folkemuseum skal overføres til de seks museumsenhetene som er under Sametingets forvaltning. Utstillingen *Bååstede* tar for seg denne tilbakeføringen av samisk kulturhistorisk materiale fra Norsk Folkemuseum og Kulturhistorisk museum. De samiske museumsenhetene har valgt ut gjenstander, bilder og tekster til utstillingen, som tilsammen gir et bilde av den rike arven som gjennom dette prosjektet kommer hjem til Sápmi. Utstillingen ble første gang vist i Trondheim som del av feiringen «Tråante 2017» til minne om det nasjonale samiske møtet i 1917.

Under åpningen ble det holdt et foredrag om gjenstandene som blir tilbakeført til Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk, Dálááiggi musea– Samtidsmuseet, ved Kjellaug Isaksen.

Produksjonsansvarlig: Karen Elle Gaup, Norsk Folkemuseum. Produsert i samarbeide mellom Norsk Folkemuseum, Kulturhistorisk museum, 6 samiske museer, Samisk Museumslag.

Vandreutstilling.

Se: <https://senterfornordligefolk.no/utstilling-baastede/>

Gitz Johansen

Åpning: 30.11.2018

Utstillingsperiode: 30.11.2018 – 22.02.2019

Utstillingen *Gitz Johansen* var Nord-Troms museums årlige utstilling i Dálááiggi musea– Samtidsmuseets galleri. Utstillingen fokuserte på den danske kunstneren Aage Gitz Johansens (1897-1977) skildringer fra sine reiser i Sápmi, fra midten av 1950- tallet og frem til sin død, gjennom tegninger, grafikk og malerier.

Utstillingen bestod av en samling på 50 verk, innkjøpt av Sámi Dáiddamágasiidna - Samisk kunstmagasinet i Karasjok.

Gitz Johansen er en vandreutstilling produsert av RiddoDuottarMuseat - Sámi Dáiddamágasiidna - Samisk kunstmagasinet i Karasjok.

Se: <https://senterfornordligefolk.no/apning-av-utstilling-gitz-johansen/>

Besøk i utstillingene

Utstillingene er blitt formidlet til flere grupper av barn og voksne, og andre besøkende. Økende vinterturisme i regionen, bidrar til at vi får flere utenlandske gjester, både selvstendig reisende og grupper med guide som ønsker omvisning.

I 2018 har det vært en økning i besøk av studentgrupper fra UiT og videregående skoler i Troms. Samlokalisering og samarbeid om arrangement med andre aktører på Sentret, bidrar til at flere, både fra lokalsamfunnene og andre, finner veien til museets utstillinger.

Besøk i basisutstillingen mii: 4920 stk (4659 stk – 2017)

Midlertidige utstillinger: 4753 stk (4566 stk – 2017)

Besøkstall er basert på målere i våre utstillinger.

8. Markedsføring, formidling og kommunikasjon

DÁG er aktive på informasjon, markedsføring og kommunikasjon i ulike kanaler og plattformer. Senteret drifter to hjemmesider: senterfornordligefolk.no og nordligefolk.no, og hver av disse har egen Facebookside. Tilsammen har senteret rundt 4000 følgere på Facebook. Senteret har også en Instagramkonto: nordligefolk. Her legger vi jevnlig ut bilder, og har rundt 500 følgere. Våre filmer og videoproduksjoner legges ut på YouTube.

Vi har en jevn økning besøkende på vår digitale satsning nordligefolk.no. Nettsidene hadde 196 386 sidevisninger i 2018 og 43 986 brukere. 2017 var tilsvarende tall 80 809 sidevisninger og 32 999 brukere. Det er en stor økning fra året før. 65% av våre besøkende er mellom 18 og 54 år. Innholdet på nordligefolk.no brukes i undervisningen både på skoler og universitet. Våre arrangement markedsføres flittig gjennom kampanjer på Facebook, våre hjemmesider, Instagram, plakater, e-post og pressemeldinger.

9. Arrangementer og aktiviteter 2018

DÁG har som mål å drive kunst og kulturformidling der opplevelser og kunnskapsformidling knyttet til sjøsamisk og urfolks kultur er i fokus.

Senteret besøkes både gjennom de faste utstillingene og arrangement gjennom hele året. Festivalen Riddu Riđđu står for mange av de besøkende, men mangfoldet av arrangement gjennom året gjør senteret interessant for mange ulike besøksgrupper.

I 2018 gjennomførte vi følgende arrangementer:

Vinter 2018

- 06. februar: Samenes nasjonaldag
- 06. februar: Åpning av utstillingen: Dialog i tid
- 06. februar: Solokonsert med Herborg Rundberg
- 06. februar: Eventyrstund: Elle og Anda, v/Janne Olsby, Tone Elevebakken
- 07. februar: Teater: Snøfrid
- 17. februar: Etegilde
- 03. mars: Åpen lørdag m/finloppis
- 09. mars: Cohen på samisk – Siri Broch Johansen m/band

Fra Eventyrstund: Elle og Anda, v/Janne Olsby, Tone Elevebakken. Foto: Torun Olsen.

Vår 2018

07. april: Åpen lørdag
07. april: Scenetekst fra Sabmie Ovtastuvvon Siiddat, Siri Broch Johansen
20. april: Åpning av utstillingen Som spon på hav – Fortellinger fra Birtavarre gruver
04. mai: Gidđadulvi VII / Vårflom VII, Beaivváš Sámi Teáhter
15. mai: Danseforestilling: Glemte av Simone Grøtte
31. mai: Seminar: "Fornorskningen i fortid og nåtid, med blikk på en fremtid"

Fra åpningen av utstillingen: Som spon på hav – Fortellinger fra Birtavarre gruver. Foto: Ørjan Bertelsen.

Sommer 2018

01. juni: Filmvisning: Kaisa's Enchanted Forest Katja Gauriloff
11. juli: Åpning av utstillingen: Duodji Dreamers

Fra filmen Kaisa's Enchanted Forest Katja Gauriloff.

Høst 2018

22. september: Innhøstingsdag Gárdi
06. oktober: Åpen lørdag med Høstsuppe og urter
19. oktober: Konsert: Duvvene – Marja Mortensson
26. oktober: Åpning av utstillingen – Bååstede – Tilbakeføring av samisk kulturarv
31. oktober: Pippi Nallesuohkku (Langstrømpe)
03. november: Åpen lørdag m/barneduodji
09. november: Ungarsk festkonsert

16. november:	Filmpremiere – Roger Manndal
16. november:	Bokpresentasjon - Ellen Thorsdalen
25. november:	Salg av håndverk og møte med håndverkere fra det sirkumpolare området
26. november:	Filmvisning : Angry Inuk
01. desember:	Bygdas julebord

Duvvene – Marja Mortensson.

I tillegg har senterets lokaler vært brukt til mange ulike arrangementer i regi av andre, blant annet Manndalen fiskefestival, Riddu Riđđu festivalen og Samisk språksenter.

Samenes nasjonaldag

DÁG markerte samenes nasjonaldag i samarbeid med Riddu Riđđu, Giellasiida / Samisk språksenter og Samisk bibliotekjeneste i Troms. Vi åpnet utstillingen Sáagastallamat áiggiid čađa / Dialog i tid av Gry Fors. For barnehage og småtrinnet ble det arrangert både utelek og eventyrstund. Kåfjordkoret og Skibotn musikkorps underholdt, og Idar Pedersen holdt tale for dagen. På kvelden ble det avholdt solokonsert med Herborg Rundberg.

Fornorskningen som tema

Vi har i 2018 ønsket å synliggjøre hvordan fornorskningspolitikken har og fremdeles virker inn på våre områder. I mai arrangerte vi seminaret *“Fornorskningen i fortid og nåtid, med blick på en fremtid”*. Det var stor interesse for seminaret, der innledere bidro til å sette fornorskningen inn i en større samfunnsmessig sammenheng, og lokale tidsvitner formidlet sine sterke fortellinger, erindringer og opplevelser.

I november ble filmen *Manndalen – Fra samisk til norsk* av filmskaper Roger Manndal ferdigstilt. Filmen er laget i samarbeid med senteret, som en del av senterets formidling om fornorskningen. Dokumentasjonsprosjektets mål var å skape en visuell, dokumentarisk fortelling om fornorskningspolitikken sine erfaringer, utfra et lokalt, samisk perspektiv. Det er gjort gjennom dialoger med tidsvitner på et individuelt nivå, samtidig forteller helheten en kollektiv historie, som kan bidra til å skape større forståelse for menneskers identitet og tilhørighet i sjøsamiske samfunn.

Fra premieren på filmen Manndalen-fra samisk til norsk. Foto: Ørjan Bertelsen.

Barn og unge

Senteret har hatt flere ulike tiltak for barn og unge. Blant annet eget barn og ungdomsprogram på Samenes nasjonaldag og forestillinger gjennom Den kulturelle skolesekken.

Flere åpne lørdager har hatt barneduodji på programmet.

Etegilde og julebord

Senteret arrangerte Etegilde i februar og julebord i desember. I tillegg til mat med kulturell forankring tilbys underholdning i form av danseband. Det er stor interesse for disse arrangementene som var fullbooket i 2018.

Universitetsfaglige arrangement

Senter for samiske studier ved UiT benytter DÁG som fast destinasjon for ekskursjoner med sine masterstudenter i urfolksstudier. Flere fagmiljøer har besøkt senteret som en del av undervisningen.

Gárdi urtehage

I samarbeid med Riddu Riđđu har senteret etablert en urtehage med navnet Gárdi på Riddu -sletta. Urtehagen som har et rikt mangfold av kulturplanter fra hele verden, har hatt aktivitet i form av kursing under Riddu Riđđu festivalen, og rundt planting og innhøsting. Tom Lien, fra Lien økologiske urtegård er engasjert til å drifte hagen. Det jobbes med en plan for drift, aktiviteter og egne produkter knyttet til Gárdi. Grillkrydder og urtesalt laget av urter fra Gárdi blir solgt i vår butikk på senteret.

Gårdi i full blomst. Foto: Torun Olsen.

10. Internasjonalt arbeid

Senteret vektlegger arbeidet med å få til et nettverk blant kunnskapsleverandører og urfolksorganisasjoner i nordområdene.

Mars 2018 hadde vi besøk av Rannva Simonsen og Andree Gracie fra Nunavut ang. plalegging av selskinnsprosjektet Circumpolar Crafters Network Itinerarys workshop i Manndalen. I forbindelse med møtet arrangerte vi en "pop up shop" på Davvi álbmogiid guovddáš/ Senter for nordlige, der Rannva solgte duodji laget i kvinnenettverket Sewing for Survival, Nunavut. Dálááiggi musea / Samtidsmuseet, i samarbeid med Manndalen Husflidslag og Manndalen Sjøbuer var arrangør og koordinator i selskinnsprosjektets workshop i Manndalen 23 – 26.11.2018. Workshopen hadde 25 deltagere fra Canada, Skottland, Estland og Sápmi.

Se: <https://senterfornordligefolk.no/workshop-selskinn-som-ressurs/>

Fra Nunavut International Seal Skin workshop. Foto: Kjellaug Isaksen.

Som en del av arrangementet viste vi filmen *Angry Inuk* av Alethea Arnaquq-Barils.

Utstillingen *Duodji Dreamers* ble arrangert i samarbeid med Riddu Riđđu. Her viste unge duodji-utøvere fra ulike deler Sápmi fram sine verk. Utstillingens fokus er bærekraftighet.

Ansatte og styret ved senteret besøkte i september Nuuk i Grønland. Vi fikk innsikt i hvordan Grønlands Forsoningskommisjon har jobbet fram sin Forsoningsrapport og hvordan Grønlands Nasjonalmuseum har jobbet med sitt repatrieringsprosjekt. Vi besøkte også Kunstmuseet i Nuuk, Grønland Nationalteater, Universitetet i Nuuk, departementet og ICC – Inuit Circumpolar Council.

Fra senterets reise til Grønland. Foto: Torun Olsen.

11. Drift og bygg

DÁG besitter i dag en bygningsmasse på 2500 m². Lokalene benyttes som kontorareal, kjøkken, kafé, museumsutstillinger, senterbutikk, skiftende utstillinger, kultursal, bibliotek, møtelokaler og ungdomsklubb. HMS arbeidet har omfattet revidering av HMS planen, vernerunder og brannøvelser.

Olmmaivággi, 10.04.2019

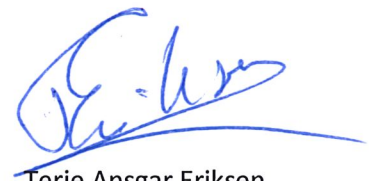

Marit Anne Hauan
Styreleder

Bjørn Inge Mo
nestleder

Henrik Solberg
styremedlem

Eilif O Larsen
styremedlem

Karin Karlsen
styremedlem

Terje Ansgar Eriksen
daglig leder